

ad § 52.

Der tilføjes:

„Opnåes der ikke herved enighed, skal regeringen kunne indstille det — på grundlag af en af fællesudvalget foretagen indstilling — af et flertal i folketinget vedtagne lovforslag til kongelig stadfæstelse,

- a) hvis regeringen får tilslutning til forslaget gennem en folkeafstemning, eller
- b) hvis regeringen efter en appel til vælgerne gennem opløsning af folketinget får flertal i det nyvalgte folketing for det forslag, der er vedtaget i det folketing, der har været genstand for opløsning, eller
- c) hvis et lovforslag for anden gang er vedtaget i uændret skikkelse af folketinget, og der siden lovforslagets første vedtagelse dels er hengået en tid af mindst 2 år, dels i mellem-tiden har fundet ordinært valg til folketinget sted.“

Bemærkninger til forslaget.

Jeg har opretholdt kredsinddelingen for landstingsvalg, men udvidet antallet af kredse fra 6 til 8 og nedlagt Bornholm som særlig kreds. — Den nuværende kredsinddeling er bygget på, at antallet uden for København med Frederiksberg fastsættes omtrentlig efter forholdet mellem indbyggerantallet i hver enkelt landstingskreds og i de nævnte kredse tilsammen, hvorimod jeg foreslår, ligesom i folketingsvalgloven, at der skal tages hensyn til vælgerantal og befolkningstæthed — altså indbyggerantal + vælgertal + arealet gange 25.

I øvrigt sker valget af landstingsmænd gennem valgmand, direkte valgt af kommunevælgerne ved de almindelige kommunevalg (København—Frederiksberg, købstæder, amtskommuner), og således at alle borgerrepræsentanter i København og Frederiksberg samt alle amtsrådsmedlemmer bliver valgmand og så mange af byrådsmedlemmerne, som skal til, for at et byrådsmedlem som valgmand kommer til at repræsentere det samme vælgerantal som en amtsvalgt valgmand. Dette vil jo altså medføre, at kun en vis procentdel af hver købstads byrådsmedlemmer kan blive valgmand — fra ca. 25 pct. endog op til 80 pct. — men dette ligger jo i det i forhold til folketal store antal byrådsmedlemmer i de mindre byer, der giver sig udslag i, at der af Københavns og Frederiksborg amters byers byrådsmedlemmer i disse amters forholdsvis mange mindre byer kun 25 pct. bliver valgmand, medens i Århus, Randers og Viborg 80 pct. af byrådsmedlemmerne bliver valgmand, på Fyen 33 pct. — Dette forhold byerne imellem kunne der vel nok på anden måde rådes bod på; men det måtte der vel forhandles med købstadsforeningen om.

Jeg har indført en ændring til § 47, hvorefter lovforslagene skal forelægges for det ene eller det andet ting under hensyn til en god arbejdsdeling; alene med undtagelse af finansloven, der forelægges først for folketinget.

Jeg har endelig til § 52 indføjet ændringer om automatisk at bringe eventuelle uoverensstemmelser mellem de to ting til ophør.

Det er min overbevisning, at man, hvis man kan bygge et landsting op på denne måde, og med et folketing valgt efter tilsvarende retningslinier, som der nu synes at kunne blive enighed om, vil nå til en stabil forfatningsændring, der vil kunne give en rolig og sund udviklingslinje for demokratiet i vort land selv under urolige politiske forhold. For landstingets vedkommende vil dette sikres ved, at det bliver vor sunde bondestand, vor gode arbejderbefolkning og vor gode mellemstand i byerne, der får den afgørende indflydelse.